

Odluka:

PŽ 2495/2019-2

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 2495/2019-2

Datum odluke: 08.05.2019

Vrsta odluke: Rješenje

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb
Poslovni broj: 75 PŽ-2495/2019-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Dubravke Zubović, predsjednice vijeća, Nevenke Marković, sutkinje izjaviteljice i dr. sc. Srđana Šimca, člana vijeća, u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom G. I. d.o.o. u stečaju, OIB ..., P., odlučujući o žalbi razlučnog vjerovnika R. A. d.d., OIB ..., Z., kojeg zastupa punomoćnica A. K., odvjetnica iz Odvjetničkog društva M. i partneri d.o.o., R., protiv rješenja Trgovačkog suda u Pazinu, poslovni broj St-14/2015-363 od 27. ožujka 2019., u sjednici vijeća održanoj 8. svibnja 2019.

riješio je

Ukida se rješenje Trgovačkog suda u Pazinu, poslovni broj St-14/2015-363 od 27. ožujka 2019. u točki I. 1) i II.1. izreke njegove izreke i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovan postupak.

Obrazloženje

Rješenjem Trgovačkog suda u Pazinu, poslovni broj St-14/2015-363 od 27. ožujka 2019. određeno je da će se iz iznosa kupovnine od 1.300.317,99 kn ostvarenog prodajom nekretnina stečajnog dužnika i to: k.č. br. 3175/3 k.o. N., pojedinačni predmet prodaje, identifikator prodaje: ...; k.č. br. 3173/2 k.o. N., pojedinačni predmet prodaje, identifikator prodaje: ...; k.č. br. 3174/3 k.o. N., pojedinačni predmet prodaje, identifikator prodaje: ...; k.č. br. 3174/5 k.o. N.d, pojedinačni predmet prodaje, identifikator prodaje: ...; k.č. br. 3175/4 k.o. N., pojedinačni predmet prodaje, identifikator prodaje: ..., namiriti 1) troškovi unovčenja u iznosu od 200.323,36 kn, 2) trošak poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 227.000,72 kn te 3) tražbina razlučnog vjerovnika R. A. d.d. podružnica P. u iznosu od 872.993,91 kn (točka I. izreke rješenja). Točkom II. izreke rješenja naloženo je Financijskoj agenciji, da nakon pravomoćnosti toga rješenja izvrši isplatu 1) stečajnom dužniku u iznosu od 200.323,36 kn, 2) na državni proračun iznos od 227.000,72 kn te 3) razlučnom vjerovniku R. A. d.d. podružnica P. iznos od 872.993,91 kn.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi kako je na ročištu za diobu kupovnine 12. ožujka 2019. razlučni vjerovnik

djelomično osporio zahtjev stečajnog upravitelja za namirenje troškova unovčenja, a koji se odnose na obračun neizravnih troškova i to sudske pristojbe i vještačenja, obveze po dosuđenim sudskim troškovima, knjigovodstvene usluge, odvjetničke usluge, trošak arhiviranja dokumentacije, FINA - troška javnih objava. Sud je zaključio na temelju odredbe članka 254. stavka 3. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 71/15 i 104/17; dalje: SZ) da se troškovi unovčenja tog predmeta utvrđuju u paušalnom iznosu od 5% od utrška, no ako su stvarno nastali troškovi i ostale obveze stečajne mase znatno niži ili viši, onda će se oni odrediti u stvarnoj visini. Ako je zbog unovčenja stečajna masa opterećena porezom, iznos toga poreza pridodaje se paušalu troškova unovčenja odnosno stvarno nastalim troškovima unovčenja. Sud je ocijenio da su troškovi unovčenja ne samo troškovi koji su u izravnoj vezi s prodajom (procjena nekretnine, oglas o prodaji, itd.) nego i svi drugi troškovi koji izravno ili u odgovarajućem omjeru (u odnosu na drugu imovinu koja ulazi u stečajnu masu), terete prodanu stvar. Stoga je na temelju odredbe članka 125. stavka 1., članka 132.c stavka 3., članka 132.i stavka 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16-Odluka USRH; dalje: OZ), u vezi s člankom 28. stavcima 1. i 2. Pravilnika o načinu i postupku provedbe prodaje nekretnina i pokretnina u ovršnom postupku („Narodne novine“ broj 156/14), donio pobijano rješenje.

Protiv označenog rješenja u točki I.1) njegove izreke, žalbu je podnio razlučni vjerovnik R. A. d.d. zbog bitne povrede odredaba postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da ovaj sud odredi troškove u iznosu od 65.145,60 kn, odnosno da rješenje ukine u tom dijelu u cijelosti i predmet vrati na ponovno suđenje. U žalbi navodi kako sud nije obrazložio zbog čega bi troškovi koje je naveo stečajni upravitelj kao neizravne troškove trebali biti namirivani iz kupovnine ostvarene prodajom razlučnog prava. Smatra da su pripadajući troškovi samo nagrada stečajnog upravitelja i troškovi stečajnog upravitelja u iznosu od 65.145,60 kn dok se ostali troškovi ne bi mogli namirivati iz ostvarene kupovnine. Traži trošak sastavljanja žalbe u iznosu od 125.000,00 kn.

Žalba je osnovana.

Ispitavši pobijano rješenje u smislu odredbe članka 365. stavka 2. i članka 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 58/91, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08 i 57/11; dalje: ZPP), a u vezi s člankom 10. SZ-a u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći pri tome po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da je žalba razlučnog vjerovnika osnovana, a prvostupanjsko rješenje za sada nepravilno i nije osnovano na zakonu.

Bitna povreda odredaba parničnog postupka iz odredbe članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a, uvijek postoji ako presuda/rješenje ima nedostataka zbog koji se ne može ispitati, a osobito ako u presudi/rješenju nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama ili su ti razlozi nejasni ili proturječni, odnosno ako postoji proturječnost između onoga što se u presudi/rješenju navodi o sadržaju isprava i samih tih isprava.

U pobijanom rješenju, prvostupanjski sud samo općenito iznosi stavove o opravdanosti namirenja i neizravnih troškova iz posebne stečajne mase, a propustio je očitovati se o svakom od zahtijevanih troškova.

Međutim, ipak je potrebno istaknuti kako pravilno prvostupanjski sud navodi da bi i razlučni vjerovnik treba participirati i namirenju ukupnih troškova stečajnog postupka, jer je stečajni postupak generalna ovrha u kojoj sudjeluju svi dužnikovi vjerovnici istovremeno.

Polazeći do toga da je stečajni postupak, postupak koji se provodi radi skupnoga namirenja vjerovnika stečajnoga dužnika, unovčenjem njegove imovine i podjelom prikupljenih sredstava vjerovnicima (članak 2. stavak 2. SZ-a) i da stečajna masa služi namirenju troškova stečajnoga postupka te tražbine vjerovnika stečajnoga dužnika, odnosno tražbine čije je namirenje osigurano određenim pravima na imovini dužnika (članak 134. stavak 2. SZ-a), pravilno je prvostupanjski sud zaključio da svi vjerovnici trebaju razmjerno sudjelovati u namirenju svih troškova stečajnoga postupka.

Prema odredbi članka 248. SZ-a od utrška će se namiriti troškovi unovčenja predmeta razlučnoga prava, a od preostalog iznosa bez odgode će se namiriti tražbina razlučnog vjerovnika, te preostali iznos predati stečajnom upravitelju za namirenje stečajnih vjerovnika.

Obračun troškova unovčenja propisan je odredbom članka 254. SZ-a i određuju se paušalno u iznosu od 5% od utška. Ako su stvarno nastali troškovi unovčenja znatno niži ili viši, odredit će se u stvarnoj visini. Ako je zbog unovčenja stečajna masa opterećena porezom, iznos toga poreza pridodaje se paušalu troškova unovčenja odnosno stvarno nastalim troškovima unovčenja.

Dakle, osnovno je pravilo da se troškovi unovčenja predmeta određuju paušalno u iznosu od 5% od utška, ali ako su troškovi unovčenja znatno niži ili viši odredit će se u stvarnoj visini, s tim da ako je zbog unovčenja stečajna masa opterećena porezom, iznos toga poreza pridodaje se paušalu troškova unovčenja odnosno stvarno nastalim troškovima unovčenja.

Stvarno nastali troškovi (npr. naknada Financijskoj agenciji za održavanje elektroničke javne dražbe, procjena predmeta, sudski troškovi i slično) su troškovi unovčenja i oni su nastali u postupku unovčenja predmeta razlučnog prava. Međutim, troškovi mogu biti i indirektni (neizravni), a mogu nastati i kao ostale obveze stečajne mase, koji također u širem smislu čine troškove unovčenja (npr. trošak vođenja knjigovodstva stečajnoga dužnika, trošak vođenja žiro-računa kod banke, najam poslovnog prostora u kojemu je sjedište stečajnog dužnika i slično). U stečajnom postupku stečajni upravitelj dužan je s jednakom dužnošću skrbiti o cjelokupnoj imovini stečajnoga dužnika koja ulazi u stečajnu masu neovisno je li opterećena razlučnim pravom ili ne. Skrb o imovini može prouzročiti troškove od kojih neki izravno terete određene stvari (izrada parcelacijskog elaborata, premija osiguranja, komunalna naknada, vodna naknada, slivna naknada, troškovi čistoće, troškovi plina, troškovi el. energije, čuvarska služba, čišćenja nekretnine, troškovi redovnog održavanja nekretnine, troškovi održavanja okoliša i slično), a drugi troškovi terete cjelokupnu stečajnu masu.

Nije sporno da se troškovi unovčenja koji su u izravnoj vezi s predmetom razlučnog prava namiruju iz utška ostvarenog prodajom nekretnine. U konkretnom slučaju to bi bilo iznos od 8.375,00 kn. Međutim, uzimajući u obzir odredbu članka 134. stavka 2. SZ-a i pojedini troškovi koji nisu u izravnoj vezi s unovčenjem određenog predmeta na kojem je zasnovano razlučno pravo (primjerice, trošak vođenja knjigovodstva stečajnoga dužnika nije u izravnoj vezi s unovčenjem predmeta, ali stečajni dužnik na temelju zakona mora voditi knjigovodstvo, trošak nagrade stečajnom upravitelju, trošak ostalih izdataka stečajnoga upravitelja, neke druge obveze stečajne mase) trebale bi se moći razmjerno namiriti iz cijene postignute prodajom, a razmjer se utvrđuje prema vrijednosti stvari na kojoj postoji razlučno pravo u odnosu na vrijednost ostale imovine stečajnoga dužnika. Bitno je da su ti troškovi, koji su u stvari tražbine vjerovnika stečajne mase i prvenstveno se namiruju iz stečajne mase, stvarno nastali te da postoji obveza stečajnog upravitelja da o njima vodi računa tijekom cijelog stečajnog postupka prema odredbi članka 157. SZ-a.

U konkretnom slučaju troškovi unovčenja iznose 200.323,36 kn. Iz pobijanog rješenja ne proizlazi od čega se sastoje ti troškovi niti je li ih stečajni upravitelj dokumentirao. Iz stanja spisa proizlazi da je stečajni upravitelj za svaku nekretninu dostavio obračun troškova u kojem obračunu je naveo koliko iznose izravni troškovi (za sve nekretnine po 1.875,00 kn, što bi značilo da ti troškovi iznose 8.375,00 kn) te koliko iznose neizravni troškovi po svakoj nekretnini, međutim, prvostupanjski sud je propustio dati valjane razloge za odobravanje svakog od taksativno navedenih troškova unovčenja pa ovaj sud za sada ne može ispitati pravilnost odobrenih troškova.

Stoga je prvostupanjsko rješenje u pobijanom dijelu valjalo ukinuti i predmet vratiti na ponovan postupak prema odredbi članka 380. točke 3. ZPP-a u vezi s odredbom članka 10. SZ-a. Sud je ukinuo i točku II.1. izreke rješenjem budući da je ona posljedica točke I.1. izreke pa ako je ukinuta točka I.1. nužno je ukinuti i točku II.1. izreke.

U ponovnom postupku, sud će donijeti novo na zakonu osnovano rješenje o troškovima unovčenja s time da će o svakom zahtijevanom trošku dati valjano obrazloženje, vodeći računa o tome da su ti troškovi i stvarno nastali te da opravdano terete stečajnu masu.

Zagreb, 8. svibnja 2019.

Predsjednica vijeća
Dubravka Zubović, v. r.

Za točnost otpravka - ovlašteni službenik